

කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය - ශ්‍රී ලංකාව

දුරස්ථ සහ අඛණ්ඩ අධ්‍යාපන කේන්ද්‍රය

වාණිජ හා කළමනාකරණ අධ්‍යයන පීඨය

වාණිජ විද්‍යාවේදී (විශේෂ) උපාධි තෙවන වසර පරීක්ෂණය (බාහිර)-2011

2013 අගෝස්තු /සැප්තැම්බර්

BCOM E3063 - බදුකරණය

ප්‍රශ්න සංඛ්‍යාව : 05

කාලය : පැය 03 යි

ප්‍රශ්න සියල්ලටම පිළිතුරු සපයන්න.

01. ශ්‍රී ලංකාවේ නේවාසික පුද්ගලයෙකු වන කාංචන රණතුංග මහතා විසින් 2011/2012 තක්සේරු වර්ෂය සඳහා තම ලාභ සහ ආදායම් පිළිබඳ පහත විස්තර ඔබට සපයන ලදී.

1) ව්‍යාපාර ලාභය

අ. 2012 මාර්තු 31 න් අවසන් වන වර්ෂය සඳහා ඔහුගේ තනි පුද්ගල ව්‍යාපාරයේ ශුද්ධ ලාභය රු. 13,850,000 කි.

ආ. 2012 මාර්තු 31 දිනට දේපල පිරියත හා උපකරණ සම්බන්ධ තොරතුරු

කාණ්ඩය	පිරිවැය (රු)	අත්පත් කරගත් / ඉදිකල වර්ෂය	සටහන්
ඉඩම්	20,000,000	2004/2005	
ගොඩනැගිලි	34,000,000	2007/2008	
මෝටර් වෑන්	65,000,000	2008/2009	කල්බදු වත්කමකි. (එකතු කල අගය මත බදුහැර වර්ෂ 5ක් සඳහා මාසික වාරිකය රු. 1,267,500 කි.)
ලීබ්ලු	900,000	2008/2009	

ඇ. ව්‍යාපාරය වර්ෂය තුළ කල්බදු වාරික ගෙවා ඇත්තේ මාස එකොලහක් (11) ක් සඳහා පමණි.

ඉ. වර්ෂය තුළදී රු. 12,000ක් වටිනා විධායක මේසයක් (2007/2008 වර්ෂයේ මිලට ගෙන, ලී බඩු තුළ ඇතුළත්ව තිබූ) රු. 10,000 කට විකුණන ලද අතර ගිණුම් තුළ නියමිත ලෙස අවශ්‍ය සටහන් තබන ලදී. විකිණීමෙන් ලද ගිණුම්කරන ලාභය රු. 5,000 කි.

ඊ. වර්ෂයේ ලාභය ගණනය කිරීමේදී පහත වියදම්ද දරා ඇත.

- i. වැටුප් - රු. 230,000 (ව්‍යාපාරයට සේවය සැපයීම වෙනුවෙන් බිරිඳට ගෙවූ රු. 36,000 ද ඇතුළත්ව)
- ii. ප්‍රචාරණය - රු. 15,500
- iii. ගමේ පන්සලට කළ පරිත්‍යාගය - රු. 1,500

- iv. කෂය - රු. 14,850,000
- v. ඉන්ධන - රු. 20,000
- vi. ණය ගැතියන්ට එරෙහි නඩුවකට ගෙවූ නීතිඥ ගාස්තු - 10,000
- vii. සේවක සුභසාධන - රු. 12,000

2) කුලී ආදායම.

2009/2010 තක්සේරු වර්ෂය තුළදී ඔහු විසින් ඔහුගේ එක් නිවසක් නේවාසික ඒකක බවට පරිවර්තනය කල අතර පළාත් පාලන අධිකාරිය මගින් එක් එක් ඒකකය වෙත වෙනම තක්සේරු කරන ලදී. වර්ෂනම් 30% කි.

ඒකකය	බිම් වපසරිය (වග් අඩි)	මසකට දළ කුලිය (රු)	තක්සේරු වටිනාකම (රු)
1	2200	45,000	120,000
2	1300	15,000	65,000
3	900	10,000	20,000

3) ලද පොළී ආදායම්

රු.

- ස්ථාවර තැන්පතු මත 14,500 (ශුද්ධ)
- ඉතුරුම් ගිණුම් මත 3,450 (දළ)
- ඔහුගේ වයස අවු : 10 වන
- දියණියගේ ඉතුරුම් ගිණුම මත 2,760 (දළ)

4) ලාභාංශ ආදායම

ඔහු විසින් පබඳු සීමිත පොදු සමාගමේ කොටස් මත ආයෝජනය කල අතර රු.20,000 ක් ලාභාංශ ලෙස ලබන ලදී. මෙම ලාභාංශ ගෙවන ලද්දේ වෙනත් සමාගමක් ඔවුන්ට ගෙවන ලද ලාභාංශ මගිනි.

5) වර්ෂය තුළ කල අනෙකුත් ගෙවීම්.

- i. වෛද්‍ය රක්ෂණ වාරිකය - රු. 120,000
- ii. නිදන් ගත රෝගයක් වෙනුවෙන් සෞඛ්‍ය රක්ෂණ වාරිකය - රු. 240,000
- iii. ව්‍යාපාරය සඳහා ගොඩනැගිල්ලක් සෑදීමට ලබා ගත් ණයක් වෙනුවෙන් කල පොළී ගෙවීම් - රු. 50,000
ප්‍රාග්ධනය පියවීම - රු. 235,000
- iv. බිම් කුලී - රු. 35,000
- v. ස්වයං තක්සේරු පදනම මත බදු ගෙවීම් - රු. 120,000
- vi. ව්‍යාපාර ප්‍රාග්ධන සමාගමක කොටස් වල ආයෝජන - රු. 500,000

2011/2012 තක්සේරු වර්ෂය සඳහා කාංචන රණතුංග මහතාගේ ගෙවිය යුතු අවසන් ආදායම් බද්ද ඔබ විසින් ගණනය කල යුතුය. (එකතු ව්‍යවස්ථාපිත ආදායම, තක්සේරු ආදායම සහ බදු අයවන ආදායම ගණනය කිරීම් වෙත වෙනම පෙන්විය යුතුය)

(මුළු ලකුණු 30)

02. 2011 ඔක්තෝබර් 01 දින රැකියාවෙන් විශ්‍රාම ගත් ඔබගේ මිතුරෙකු වන රුවන් දිසානායක මහතා ඔහුගේ 2011/2012 තක්සේරු වර්ෂයට අදාළව සේවනියුක්ති ආදායමට සහ විශ්‍රාම ප්‍රතිලාභයන්ට අදාළ තොරතුරු ඔබට සපයා ඇත.

සේවනියුක්ති ආදායම

- වැටුප් - රු. 65,000 (මාසිකව)
- දීමනා - රු. 35,000 (මාසිකව)
- නිවාඩු දීමනා - රු. 20,000
- සංග්‍රහ දීමනා - රු. 15,000 (මාසිකව)
- විදුලි බිල් ප්‍රතිපූරණය - රු. 12,000
- දුරකථන බිල් ප්‍රතිපූරණය - රු. 9,000
- රියදුරු සහ ඉන්ධන සහිතව මෝටර් රථයක් (2500 cc)
- අඩුකිරීම් - සේවක අර්ථසාධක අරමුදල - රු. 55,200
- උපයන විට ගෙවීම් - රු. 15,600

විශ්‍රාම ප්‍රතිලාභ

- පාරිතෝෂික - රු. 7,800,000
- සේවක අර්ථ සාධක අරමුදල
  - සේව්‍යයාගේ දායකත්වය - රු. 955,000
  - සේවකයාගේ දායකත්වය - රු. 650,000
  - ආයෝජන ආදායම - රු. 210,000
- සේවක භාරකාර අරමුදල
  - දායකත්වය - රු. 240,000
  - ආයෝජන ආදායම - රු. 50,000

අවසාන වසර තුනෙහි සාමාන්‍ය මාසික වැටුප රු. 55,000 ක් විය. ඔහුට වසර 35 ක සේවා කාලයක් ඇත.

වසර තුළ කල විශේෂ වියදම්

- අපි වෙනුවෙන් අපි අරමුදල සඳහා පරිත්‍යාග - රු. 45,000
- ඉඩමක් මිලදී ගැනීමට ගත් ණයක් වෙනුවෙන් පොලී ගෙවීම් - රු. 15,000
- ප්‍රාග්ධන පියවීම් - රු. 20,000
- උසාවි තීන්දුවක් මත බිරිඳට ගෙවන වාර්ෂික - රු. 240,000

2011/2012 තක්සේරු වර්ෂය සඳහා රුවන් දිසානායක මහතාගේ අවසන් බදු වගකීම ගණනය කරන්න.

03. මහනුවර නේවාසිකයෙකු වන ක්‍රිස්ටෝපර් ප්‍රනාන්දු මහතා සතුව බණ්ඩාරවෙල ගෘහභාණ්ඩ සහිත බංගලාවක් ඇති අතර ඔහු එය වසරකට මාස තුනක් පරිහරණය කරයි. එක් මාසයක් පිරිසිදු කිරීම් කටයුතු සඳහා වෙන් කර තබන අතර ඉතිරි මාස අට (08) තුළ මසකට රු. 6,000 බැගින් කුලියට දෙන ලදී. බණ්ඩාරවෙල නගර සභාව මගින් කල තක්සේරු අගයට අනුව කුලී අගය රු. 45,000 ක් වූ අතර වාර්ෂික අගය මත වරිපණම් 20 % ක් ගෙවන ලදී. රු. 3,000 ක් කොමිස් ලෙසද , රු. 2,500 ක් ගෘහභාණ්ඩ නඩත්තු ලෙසද වියදම් කරන ලදී. ප්‍රනාන්දු මහතාට අදාළ ආදායම් ප්‍රභවයන් ගණනය කරන්න.

(මුළු ලකුණු 15)

04. අ. 2011/2012 තක්සේරු වර්ෂය සඳහා නුවන් බණ්ඩාර මහතාගේ ආදායම් බදු වගකීම රු. 850,000 කි. 2010/2011 වර්ෂය සඳහා මෙය රු. 750,000 ක් විය. දණ්ඩනයන්ගෙන් මිදීම සඳහා ස්වයං තක්සේරු ක්‍රමය යටතේ නුවන් බණ්ඩාර මහතා විසින් කාර්තු පදනම මත ගෙවිය යුතු බදු නියමිත දිනයන් සහිතව සඳහන් කරන්න.

(ලකුණු 05)

ආ. ප්‍රධාන ආදායම් බදු මූලධර්ම හතර පැහැදිලි කරන්න.

(ලකුණු 10)

(මුළු ලකුණු 15)

05. පහත සඳහන් දෑ පැහැදිලි කරන්න.

- අ. දරුවා
- ආ. පුද්ගලයා
- ඇ. බදු බැර
- ඉ. නිර්නේවාසිකයා
- ඊ. තක්සේරු වර්ෂය

(මුළු ලකුණු 10)